

Santa Fe

TERITORIUL
NEW MEXICO

TERITORIUL
(NEORGANIZAT)
BEXAR

Canionul
Palo Duro

LLANO
ESTACADO

TERITORIUL
YOUNG

T

FORT BLISS

EL PASO C^o

DISTRICTUL BEXAR

PRESIDIO C^o

Rio Pecos

Rio Grande

DRUMUL
URMAT DE
CPT. JEFFERSON
KYLE KIDD
& JOHANNA
LEONBERGER
DE LA
WICHITA FALLS
LA
SAN ANTONIO
TEXAS

1870

Scara în mile

0 100 200

MEXIC

Copyright hartá SPRINGER CARTOGRAPHICS
New Jersey, USA. MMXVI

1

Wichita Falls, Texas, iarna anului 1870

Căpitanul Kidd a întins *Boston Morning Journal*¹ pe pupitrul și a început să citească din articolul care se referea la Amendamentul al XV-lea². Kidd era născut în 1798, cel de-al treilea război din viața lui se încheiase cu cinci ani în urmă, iar el spera să nu mai vadă altul, dar veștile de pretutindeni îl îmbătrâneau mai mult decât timpul. Încă bătea drumurile, chiar și prin ploile reci de primăvară. Odinioară fusese tipograf, însă războiul făcuse să îi fie luată tiparnița și tot ce avea, economia Confederației³ se prăbușise încă di-

¹ *Boston Morning Journal*, cunoscut și drept *The Boston Journal* sau *The Boston Daily Journal*, a fost o publicație cotidiană care a apărut între 1833 și 1917, moment în care a fuzionat cu *Boston Herald* (n. red.).

² Amendamentul al XV-lea al Constituției Statelor Unite ale Americii prevede că: „Dreptul de vot al cetățenilor Statelor Unite nu poate fi refuzat sau restrâns de către Statele Unite sau de către vreunul dintre state pe motiv de rasă, culoare sau condiție anterioară de servitute” (n. red.).

³ Statele Confederate ale Americii, uniune independentă de state federale (Mississippi, Carolina de Sud, Florida, Alabama, Georgia, Louisiana, Texas, Virginia, Arkansas, Tennessee și Carolina de Nord) auto-proclamată, care a existat între anii 1861 și 1865. Confederația celor unsprezece state, care susținea menținerea sclaviei, a participat la Războiul de secesiune împotriva statelor din Nord, aboliționiste, timp de patru ani (n. red.).

nainte de capitulare, așa că acum își câștiga traiul colindând nordul Texasului, oraș după oraș, cu ziarele și publicațiile lui băgate într-o tașcă impermeabilă și cu gulerul hainei ridicat, ca să-l apere de vremea rea. Avea un cal foarte bun și îi era teamă că ar putea să i-l fure cineva, dar până atunci nu se întâmplase nimic. Și astfel ajunsese în Wichita Falls, pe 26 februarie, își lipise afișele și se schimbase în grajd cu hainele speciale pentru citit. Se auzea ploaia zgomotoasă de afară, dar el avea o voce bună, puternică.

A îndreptat paginile ziarului.

— Amendamentul al XV-lea, a citit el, care abia a fost ratificat la 3 februarie 1870, le permite să voteze tuturor oamenilor cu drept de vot, indiferent de rasă, de culoare sau de o anterioară stare de sclavie.

A ridicat ochii din ziar. Ochelarii de citit au reflectat lumina. Căpitanul s-a aplecat peste pupitru.

— Asta se referă la domnia de culoare. Să nu aud zeflemele sau smiorcăieli ca de fetițe! a cerut, apoi și-a întors capul, studiind numeroasele chipuri care se uitau la el. Aud că șușoțiți. Încetați! Nu-mi plac șușotelile, a zis, uitându-se urât la ei. Mai departe! a continuat, desfăcând alt ziar. În cel mai recent număr din *New-York Tribune*¹ scrie că o balenieră a raportat că nava de explorare polară *Hansa* s-a izbit și s-a scufundat sub gheață, în încercarea de a ajunge la Polul Nord; s-a scufundat la 70 de grade latitudine nordică de Groenlanda. Nu scrie nimic în articol despre supraviețuitori.

¹ *The New-York Tribune* a fost un ziar american popular, înființat în 1841. A fost una dintre primele publicații din Nord care a trimis reporteri, corespondenți și ilustratori la fața locului în timpul Războiului de secesiune. În 1924, ziarul a fuzionat cu *The New York Herald*, formând împreună *New York Herald Tribune*, care a apărut până în 1966 (n. red.).

A dat pagina, nerăbdător. Chipul proaspăt bărbierit al căpitanului era conturat din linii colțuroase, părul îi era complet alb și încă avea peste un metru și optzeci de centimetri înălțime. Părul îi strălucea în unica rază de lumină care venea de la felinar. Purta în spate, la centură, un revolver Slocum cu țeavă scurtă. Era un model cu cinci gloanțe, care niciodată nu-i plăcuse prea mult, dar, oricum, rareori îl folosise.

Pe deasupra tuturor capetelor descoperite i-a zărit pe Britt Johnson și pe oamenii lui, Paint Crawford și Dennis Cureton, stând lângă peretele din spate. Erau negri liberi. Britt era căruțaș, iar ceilalți doi erau ajutoarele lui. Își țineau pălăriile în mâini și toți își sprijineau de zid câte un picior încălțat în cizmă. Sala era plină. Era un spațiu amplu, folosit pentru depozitarea lânii, pentru întruniri ale comunității și pentru oameni ca el. Mulțimea era alcătuită mai mult din bărbați, majoritatea albi. Luminile felinarelor erau puternice, dar atmosfera era întunecată. Căpitanul Kidd mergea din oraș în oraș prin nordul Texasului, cu ziarele lui, și citea cu glas tare noutățile zilei în fața unor astfel de adunări din săli sau biserici, pentru o centimă de căciulă. Călătorea singur și nu avea un ajutor care să-i strângă centimele, dar nu îl înșelau mulți, iar dacă se găsea vreunul să o facă, cineva îl prindea, îl apuca de revere și îl zgâlțâia, spunându-i: „Trebuie să plătești și tu centima aia nenorocită, să știi, așa cum face toată lumea!”

După care centima zornăia în cutia goală de vopsea.

A ridicat privirea și l-a văzut pe Britt Johnson îndreptându-și arătătorul spre el. Căpitanul Kidd a înclinat din cap

și și-a încheiat citirea cu un scurt articol din *Philadelphia Inquirer*¹ despre fizicianul britanic James Maxwell² și teoriile lui referitoare la interferențele electromagnetice din eter, care au lungimi de undă mai mari decât ale radiațiilor infraroșii. Asta ca să-i plictisească pe oameni, să-i calmeze și să îi facă nerăbdători să plece – să plece în liniște. Ajunseser să nu mai suporte zarva și emoțiile altora. Viața i se părea scurtă și amară, cumva degradată, dar începuse să simtă asta doar de puțin timp. O plictiseală lăncedă îi cuprinsese ființa precum un gaz de cărbune și nu știa ce altceva să facă decât să caute liniștea și singurătatea. În ultima vreme, abia aștepta să își încheie mai repede fiecare citire.

Căpitanul a împăturit ziarele și le-a pus în tașcă. S-a aplecat spre stânga și a suflat în felinar. Când a trecut prin mulțime, oamenii i-au strâns mâna. Un bărbat cu părul deschis la culoare stătea și se uita la el. Cu el erau doi indieni³, sau pe jumătate indieni, despre care căpitanul știa că sunt din tribul Caddo⁴ și că nu aveau reputație bună. Bărbatul

¹ Ziarul există din 1829 și a devenit popular în timpul Războiului civil american, când ambele părți beligerante îl considerau de referință pentru aflarea știrilor (n. red.).

² James Clerk Maxwell (1831–1879), cercetător scoțian renumit în domeniul fizicii matematice, care a demonstrat că magnetismul, electricitatea și lumina sunt manifestări diferite ale aceluiași legi fundamentale (n. red.).

³ Numiți în original „*Indians*”, termenul este considerat astăzi ofensator, însă la vremea evocată în roman astfel erau numite toate popoarele americane native, motiv pentru care am optat să păstrăm și în traducere denumirea de „indieni” (n. red.).

⁴ Triburile Caddo ocupau ceea ce astăzi este sud-estul Texasului, Louisiana și porțiuni din Arkansas și Oklahoma. În secolul al XIX-lea au fost forțați să se mute în rezervații. În prezent, Caddo Nation („Națiunea Caddo”) este o confederație de triburi native americane (n. red.).

cu păr blond s-a răsucit în scaun să se uite la Britt. Apoi au venit alții să-i mulțumească pentru veștile citite și l-au întrebat ce fac copiii lui, acum mari. Kidd a dat din cap, a spus „Binișor, binișor” și s-a dus în spate la Britt și la oamenii lui, să vadă ce vor de la el.

Căpitanul Kidd se gândise că trebuia să fie vorba despre Amendamentul al XV-lea, dar se înșelase.

— Să trăiești, domnule căpitan Kidd, vrei să vii cu mine? a început Britt.

Și-a îndreptat spatele, apoi și-a pus pălăria pe cap, și la fel au făcut și Dennis și Paint.

— Am o problemă în căruța mea, a explicat el.

Părea să aibă vreo zece ani, era îmbrăcată ca indienii călăreți, cu o rochie din piele de căprioară, cu patru rînduri de colți de cerb cusuți în față. Avea o pătură groasă pe umeri. Părul îi era de culoarea zahărului de arțar. Avea două fâșii de blană prinse într-o șuviță, iar legată între ele cu ață subțire era o pană din aripa unei acvile de munte. Era foarte calmă, purtându-și pana și măregelele de sticlă ca pe niște giuvaiere prețioase. Ochii îi erau albaștri, iar tenul ei avea strălucirea aceea ciudată care apare când pielea albă e arsă de soare. Chipul îi era complet lipsit de expresie.

— Înțeleg, a spus căpitanul Kidd. Înțeleg.

Avea gulerul hainei negre ridicat, să îl apere de ploaie și de frig, și un fular gros de lână în jurul gâtului. Aerul îi ieșea în vâlătuci din nas. Și-a mușcat buza de jos, în stânga, și a chibzuit la ce anume vedea în acel moment la lumina felinarului cu gaz pe care Britt îl ținea ridicat. Era straniu, dar i se făcea pielea de găină.

— Sunt uimit, a zis el. Copila pare nefirească, dar cumva și drăcească.

Britt își trăsese căruța sub acoperișul grajdului. Nu încăpea cu totul. Partea din față, cu scândura vizitiului, era afară, în bătaia ploii, înconjurată de stropi luminoși de apă. Partea din spate era la adăpost, iar ei stăteau acolo și se holbau la fată, așa cum te-ai uita la un animal ciudat prins în capcană, un animal necunoscut, despre care nu știi absolut nimic și care poate fi periculos. Fata ședea pe un vraf de cămăși militare. În lumina felinarului, ochii ei luceau ca sticla albastră. Îi urmărea cu privirea, le urmărea fiecare mișcare, fiecare ridicare a mâinii. Ochii i se mișcau, dar capul îi rămânea neclintit.

— Da, domnule, a reluat Britt. A sărit de două ori din căruță de la Fort Sill până aici. Din câte știe agentul Hammond, e Johanna Leonberger, prinsă la vârsta de șase ani, cu patru ani în urmă, de lângă Castroville. Mai jos puțin de San Antonio.

— Știu unde e, a zis căpitanul Kidd.

— Da, domnule. Agentul avea toate amănuntele. Dacă ea e, are aproape zece ani.

Britt Johnson era un bărbat înalt și puternic, dar se uita la fetiță cu nesiguranță și cu neîncredere. Era precaut în privința ei.

„Numele meu este Cicada¹. Pe tata îl cheamă Apă Șerpu-
ită. Pe mama o cheamă Trei Pete. Vreau să mă duc acasă.”

¹ Insectă cu ochii gigantici, nedăunătoare mediului, care emite zgomote foarte puternice, de 90 până la 100 de decibeli, comparabile cu su-
netul produs de o bormașină (n. red.).

Căpitanul și Johanna au pornit din nou spre nord, din San Antonio, către Wichita Falls, Bowie și Fort Belknap. Uneori au mers în convoi alături de căruțele de marfă sau cu armata. El era omul care citea ziarele, iar ea era micuța captivă pe care o salvase și care, se spunea, intrase pe furiș, ca indienii, peste un animal depravat pe nume Almay, pe când acesta dormea în cotețul lui porcesc și, înainte s-o poată opri căpitanul, îl bătuse cu o pungă de bani, până când îl omorâse. Dar uită-te acum la ea, ce frumos s-a curățat, folosește săpunul, poartă încălțări, îi ține banii căpitanului. Puteau fi văzuți iarna, pe la hanuri, mâncând la o masă din spate, ea aplecată peste cartea ei, scriind litere cu un creion de tâmplărie pe dosul unui afiș de-ale căpitanului, în timp ce el îi ghida cu răbdare mâna; „«A» e de la apă, înțelegi, draga mea, iar «B» e de la băiat.” Când trecuseră prin Dallas, căpitanul a aflat că doamna Gannet se luase cu un bărbat mult mai tânăr decât el, un bărbat care avea doar șaiszeci și doi de ani, purta ochelari cu lentile groase și avea cel puțin o sută zece centimetri în talie, dar locuia în Dallas și avea să rămână acolo, nu să plece hai-hui.

Colonelul Ranald Mackenzie¹ stârpise ultimele bande de comanși și de Kiowa în canionul Palo Duro, și astfel războaiele indiene se încheiaseră. Căpitanul și Johanna înaintau acum într-un ritm moderat prin întinderile schimbătoare ale Texasului, adunau centime, se fereau de necazuri, iar căpitanul citea, cu vocea lui clară, despre lumea cea nouă care apăruse în timp ce americanii se luptaseră în războiul lor civil, despre vapoare cu aburi și asteroizi și despre o mașinărie care se numea mașină de dactilografiat, despre noile cravate cu nod. Fărădelegile erau întotdeauna apreciate; ticăloși fără rușine, intervenție divină. Își reparase banda metalică de la roată și uneori, când studia articolele din ziar, Johanna venea și stătea lângă el, lua ceasul de unde îl lăsa el, pe coada căruței, și spunea: „Kep-dun, timpul.”

„Da, draga mea”, îi răspundea el și își strângea articolele însemnate pentru lectură.

Apoi au fost în ținutul bumbacului, la Marshall, și în jos, la Nacogdoches. În orașul acela, oamenii au venit să audă și veștile din *El Clarion*, ziarul spaniol, oameni îmbrăcați în costume negre și elegante, cu pălării în stilul vechi, spaniol, *rancheros*, care țineau cu dinții de pământurile lor în ciuda tuturor, în ciuda acelor *anglos*. Își ridicau pălăria în fața fetei și îi spuneau *La Cautiva*².

De acolo, au ajuns în estul Texasului, unde foștii sclavi își vedeau, în sfârșit, de viața lor. Johanna și căpitanul au plecat spre sud, de-a lungul coastei, până în golf, să vadă marea

¹ Ranald S. Mackenzie (1840–1889) a fost ofițer în armata SUA și general în armata Uniunii în timpul Războiului american civil; a fost unul dintre principalii conducători ai campaniilor militare împotriva triburilor de nativi (n. red.).

² „Cautiva” (în spaniolă, în orig.) (n. red.).

sărată cu valurile pline de nisip și „galerele portugheze”¹ care, aduse de ape pe plajă, zăceau acum ca niște verze de celoid. La fiecare lectură, ea stătea serioasă în fața cutiei de vopsea, adunând banii. Treptat, a învățat limba engleză, o vorbea cumva sacadat și avea mereu dificultăți cu litera „r”. Căpitanul scrisese cuvinte din limba kiowa, cu dorința de a face un dicționar, dar nu știa cum să indice puzderia de tonuri specifice, așa că a abandonat ideea.

Viața aceea mereu pe drumuri era pe gustul ei. Privea lumea care trecea pe lângă ei din siguranța locului ascuns de plafonul căruței și de prelatele laterale, alt oraș, alți oameni, la fiecare cincizeci de kilometri. Izvoare cristaline la umbra stejarilor din ținuturile de coastă, uneori întinderi fără strop de apă în vestul Texasului, de la Kerville și până la Llano, iar de acolo la Concho și Fort McKavett, la Wichita Falls și la Spanish Fort, să-i vadă pe Simon și Doris și pe cei doi copii ai lor.

Nu a învățat niciodată valoarea acelor lucruri prețuite de albi. Cea mai mare mândrie pentru un Kiowa era să se descurce fără ele, să se folosească de ceea ce avea la îndemână; erau aproape fuduli fiindcă puteau rezista fără apă, fără mâncare și fără adăpost. Viața nu era sigură, și nimic nu putea s-o facă sigură, nici rochiile la modă, nici conturile din bancă. Elementul de bază al vieții era curajul. Gesturile și expresiile ei nu erau ale albilor, iar căpitanul știa că nu aveau să fie vreodată. Se uita atent când o interesa ceva, întrebările ei erau directe și de multe ori stânjenitoare. Toate

¹ Denumire dată de marinari în secolul al XVIII-lea celei mai periculoase meduze din lume, ale cărei tentacule pot provoca oamenilor paralizie sau stop cardiac (n. red.).

animalele erau de mâncare, nu de joacă. A durat mult timp până când a considerat monedele un mijloc legal de plată, nu muniție.

Fiind zilnic alături de ea, s-a trezit și căpitanul că nu mai prețuia lucrurile care păreau atât de importante în lumea albilor. S-a trezit că îi plăceau mai mult poveștile cu locuri îndepărtate și oameni bizari. Cereea la magazinele în care se vindeau ziare să i le comande din Anglia, Canada, Australia și Rhodesia.

A început să le citească oamenilor despre locuri îndepărtate și despre condiții neobișnuite de vreme. Despre eschimoșii cu blănurile lor de focă, despre explorările lui sir John Franklin¹, despre naufragii pe insule pustii, despre oamenii cu mădulare lungi din brusa australiană, care erau negri precum mahonul, dar aveau părul blond și făceau o muzică stranie, despre care autorul articolului spunea că era de nedescris și pe care căpitanul jinduia s-o audă.

A citit despre descoperirea cascadei Victoria și despre faptul, real sau nu, că a fost văzut vasul-fantomă „Olandezul Zburător”, despre cum un martor a povestit că zărise un om pe puntea acelei corăbii, care trimitea mesaje stingând și aprinzând lumina, interesându-se despre persoane de mult dispărute. Ascultând aceste povești, texanii amuțeau o vreme și se aplecau mai în față ca să asculte. Ploaia cădea, sau zăpada, luna arunca o lumină rece și felinarele se stingeau, dar ei nu observau. La fiecare popas, timp de vreo oră, căpitanul Kidd oprea timpul în loc.

¹ Sir John Franklin (1786–1847) a fost contraamiral în cadrul Marinei Regale Britanice, explorator al zonei arctice (n. red.).